



РАБОТЕЊЕТО НА МАПАС ВО 2019 ГОДИНА

* Во 2019 година, Агенцијата се грижеше за правата и интересите на 507.556 членови на задолжителните пензиски фондови и за 25.181 членови на доброволните пензиски фондови со вкупна вредност на средствата во сите фондови од над 1,26 милијарди евра.

* Во текот на 2019 година Советот на експерти на Агенцијата, согласно своите права и обврски содржани во Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Статутот на Агенцијата и Деловникот за работа на Советот на експерти, редовно одржуваше седници на кои дискутираше и одлучуваше за прашања од својата надлежност. Советот на експерти во 2019 година одржа вкупно 17 седници.

* Агенцијата продолжи да ја усовршува својата функција преку интензивирањето на теренската и на вонтеренската контрола на пензиските друштва и на пензиските фондови.

* Вонтеренска контрола на работењето на пензиските друштва, на задолжителните и на доброволните пензиски фондови се вршеше континуирано, врз база на извештаи и информации доставени од пензиските друштва и од останатите институции вклучени во системот, како што се: Фондот на ПИОСМ и чуварите на имот на пензиските фондови.



За посигурни пензионерски денови

Е - МАПАС
бр. 35

јули 2020 година



Следете не и на:

[http://www.facebook.com/
MAPAS.MK](http://www.facebook.com/MAPAS.MK)

***“Проблемот со пензионирањето е што
никогаш повеќе не добивате слободен ден” -
Abe Lemons***

***“Пензионирањето е најдолгата пауза за
кафе во светот” -
непознат автор***

***“Тешките патишта најчесто водат до
најубави дестинации” —
Zig Ziglar***

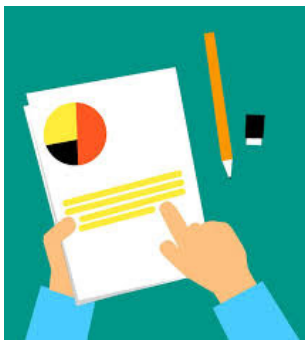
Во вториот и третиот квартал на 2019 година, беше извршена редовна теренска контрола на работењето на КБ Прво пензиско друштво АД Скопје и Сава пензиско друштво а.д. Скопје и на нивното управување со средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови (институционална и финансиска контрола), врз основа на оцена на ризици.

Врз основа на констатациите и забелешките од извршената контрола на двете пензиски друштва, а земајќи ги предвид добрите деловни обичаи, како и потребата за континуирано подобрување на работењето на друштвата со цел унапредување и развој на капитално финансираното пензиско осигурување и заштита на интересите на членовите на пензиските фондови, Агенцијата издаде 6 укажувања и 22 препораки на двете пензиски друштва.

* Во 2019 година Агенцијата учествуваше во изработка на измената и дополнувањето на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување поврзани со делот на членството во вториот столб за осигурениците со бенефициран стаж на осигурување. Исто така, Агенцијата учествуваше во изработка на измената и дополнувањето на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за исплата на пензии и пензиски надоместоци од капитално финансирано пензиско осигурување, поврзани со усогласување со Законот за прекршоците.

* Во 2019 година Агенцијата изготви и донесе подзаконски акти (правилници и одлуки) и технички упатства кои се однесуваат на задолжителното и доброволното капитално финансирано пензиско осигурување и на работењето на Агенцијата.

* Агенцијата, како членка на Меѓународната организација на пензиски супервизори (ИОПС), активно учествуваше во нејзината работа определувајќи се за следење на принципите во вршењето на својата регулаторна и супервизорска функција, изградени врз основа на најдобрите светски практики.



* Како и во изминатите години и во 2019 година Агенцијата продолжи со едукативната кампања, со цел финансиска едукација и развивање на свеста кај младите за значењето на пензиското штедење.

Агенцијата, во период од 1.7.2019 до 30.9.2019 година, спроведе информативна кампања под мотото “Кој се грижи за твојата пензија?” со цел информирање на јавноста за измените на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување кој содржи една мини реформа на системот со која се направени промени во критериумите за членство во задолжителен пензиски фонд.

Во континуитет од 2016 година, Агенцијата и во 2019 година го одбележа “Денот за пензиска свесност - 15 септември”, како дел од активностите на информативната кампања. По повод “Денот за пензиска свесност - 15 септември”, Агенцијата организираше информативно – забавен настан од отворен тип на плоштадот “Македонија” во Скопје.



* Во 2019 година, Агенцијата испрати вкупно 20.706 писмени известувања до лица кои се времено распределени во задолжителен пензиски фонд.

* Агенцијата постапуваше по барања од: осигуреници, членови на задолжителен пензиски фонд и пензиски друштва и предлагаше до претседателот на Советот на експерти на Агенцијата, преземање конкретни активности и мерки. Во најголем дел, водени се управни постапки заради остварување на правата и заштита на интересите на осигурениците и членовите на задолжителните пензиски фондови кои се родени пред 1.1.1967 година. Имено, согласно измена и дополнување на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување на 1.1.2019 година, им престана членството на сите задолжителни членови (вработени по 1.1.2003 година) кои се родени пред 1.1.1967 година. Доброволните членови кои се родени пред 1.1.1967 година имаа право да изберат да го прекинат или продолжат членството во вториот столб преку давање на Изјава за престанување или продолжување на членството во вториот столб до 30.9.2019 година. По истекот на овој рок, доколку членот не даде изјава, членството во вториот столб му престанува.

* Врз основа на наведеното во текот на 2019 година до Агенцијата беа доставени 1.091 Изјави за продолжување на членството и 122 Изјави за престанување на членството во задолжителен пензиски фонд. Постапувајќи по наведените изјави Агенцијата донесе 1.091 Решенија за продолжување на членството со кои на членовите им продолжи членството во задолжителен пензиски фонд и 122 Решенија за престанување на членството со кои на лицата им престана членството во задолжителен пензиски фонд. На 1.10.2019 година, Агенцијата од Регистарот на членови поништи 4.987 членови, поради недоставување на изјава во предвидениот рок.

* Во 2019 година, Агенцијата продолжи да ги развива своите деловни процеси поврзани со функционирањето на вториот и третиот столб (ажурирање и унапредување). Паралелно со развојот и измените во постојните деловни процеси, се вршеа и соодветни дополнувања и измени на софтверските решенија/модули за соодветните деловни процеси.

* Во 2019 година беше обезбеден континуитет во успешната реализација на системот за менаџмент на квалитет по стандардот ISO 9001:2015 и успешно управување со безбедност на информации согласно стандардот ISO 27001:2013.

СОСТОЈБИТЕ ВО КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНОТО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ ВО 2019 ГОДИНА



ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ НА ПЕНЗИСКИТЕ ДРУШТВА

Во јуни 2020 година Советот на експери на Агенцијата го усвои Извештајот за состојбите во капитално финансираното пензиско осигурување во 2019 година. Извештајот содржи опис на карактеристиките на капитално финансираното пензиско осигурување, податоци за капитално финансираното пензиско осигурување, оценка на извршувањето на прописите во областа на капитално финансираното пензиско осигурување и други податоци од значење за ова осигурување заклучно со 2019-тата година. Обезбедувајќи постојано функционирање, развој и унапредување на вториот и третиот столб, транспарентност и ефикасна супервизија на вториот по големина сегмент во финансискиот сектор во Република Северна Македонија во извештајот се потенцира дека 2019 - тата година беше исклучително значајна година во работењето на капитално финансираното пензиско осигурување.

Сава пензиско друштво а.д. Скопје и КБ Прво пензиско друштво АД Скопје и во 2019 година, остварија позитивен финансиски резултат. Двете пензиски друштва ја завршија 2019-тата година со нето-добивка и остварија вкупна сеопфатна добивка и тоа, Сава пензиско друштво а.д. Скопје во износ од околу 94 милиони денари и КБ Прво пензиско друштво АД Скопје во износ од околу 124 милиони денари. Новото пензиско друштво, ТРИГЛАВ ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД Скопје бележи негативен финансиски резултат во првата година од своето работење. Ваквиот резултат е вообичаен и очекуван за почетните години од работењето на пензиско друштво.

Постигнатите резултати во вториот и третиот столб во 2019 година го потврдуваат растечкиот тренд во капитално финансираното пензиско осигурување. Во однос на минатата година, вкупните средства на задолжителните пензиски фондови пораснаа за 17% и достигнаа 75,6 милијарди денари, додека вкупните средства на доброволните пензиски фондови пораснаа за 28% и достигнаа скоро 2 милијарди денари. Со тоа, вкупните средства на пензиските фондови во вториот и третиот столб надминаа 11% од бруто-домашниот производ за 2019-тата година.



ПРЕГЛЕД НА СВЕТСКИТЕ СОСТОЈБИ И ТРЕНДОВИ ВО ПЕНЗИСКАТА ОБЛАСТ СО АКЦЕНТ НА КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНОТО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ

Во 2018 година пензиските средства на светско ниво надминаа 44 билиони УСД (42,5 билиони УСД во земјите членки на ОЕЦД и 1,6 билиони УСД во земјите кои не се членки на ОЕЦД). Главните двигатели на пензиските системи, на светско ниво, и понатаму се пензиските фондови (средства во износ од 28 билиони во 2018 година). Пондерираниот просек на пензиските средства во однос на БДП, во 2018 година, изнесува 126% во земјите членки на ОЕЦД односно 41,5% во земјите кои не се членки на ОЕЦД.

На пензиските средства влијаеа негативните движења на пазарите на капитал во 2018 година, но сепак генерираа позитивни инвестициски приноси на долг рок. Реалните стапки на принос (нето од инвестициони трошоци) на пензиските планови во просек во 2018 година беа негативни и во областа на ОЕЦД (-3,2%) и во другите земји (нешто помалку од 0%).

Во 2019 година, беа актуелни и дискусиите за поттикнување и развој на доброволните компоненти на пензиските системи. Државите промовираат различни традиционални алатки, но и нови бихевиористички алатки, со цел да се зголемат стапките на покриеност на населението и уплатата на придонес во доброволните компоненти на капитално финансираните пензиски планови.

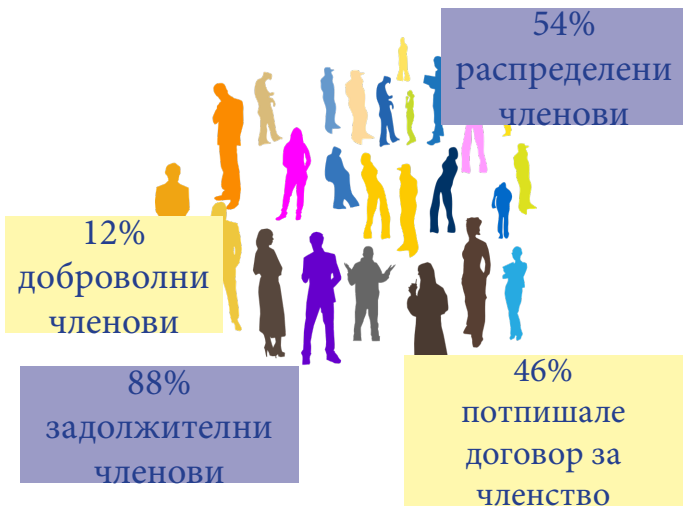
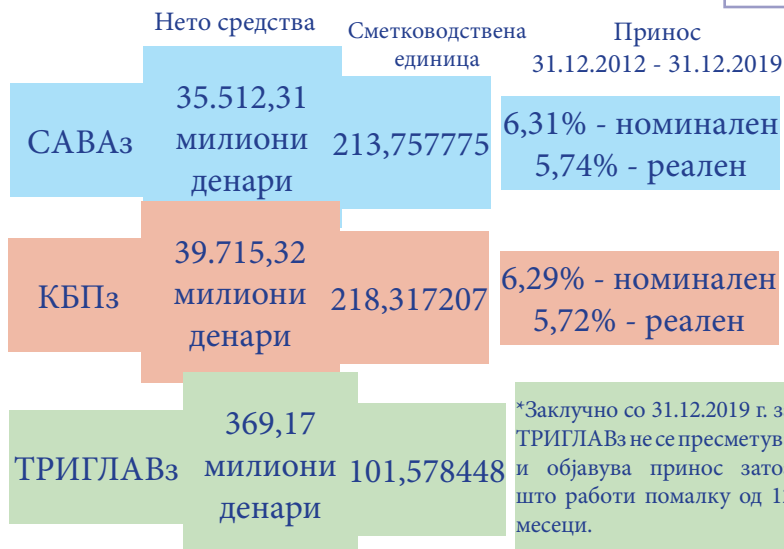
ИНФОРМАЦИИ ЗА ВТОР СТОЛБ

507.566 членови во задолжителните пензиски фондови
4% пораст во однос на 2018 г.

Во 2019 - тата година се зголеми и опфатот на населението во вториот столб, односно 87% од вкупниот број на осигуреници во Фондот на ПИОСМ или 53% од вкупното активно население се членови на вториот столб.

На намалениот пораст на членството во задолжителните членови на 31.12.2019г. во однос на 31.12.2018г. најмногу влијае престанувањето на членството на одредени категории на осигуреници во 2019 година согласно измените на регулативата. Во текот на 2019-тата година, во задолжителните пензиски фондови биле пренесени придонеси во износ од околу 8,7 милијарди денари.

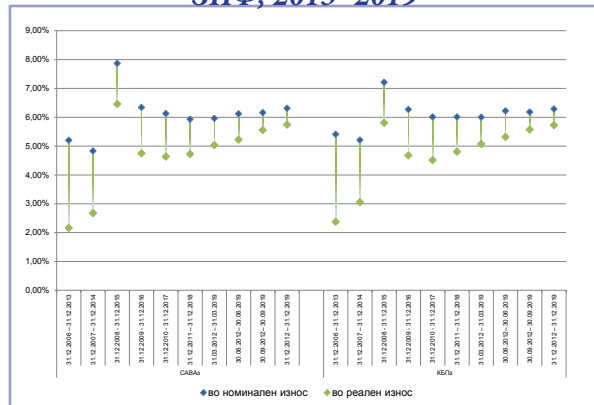
31.12.2019



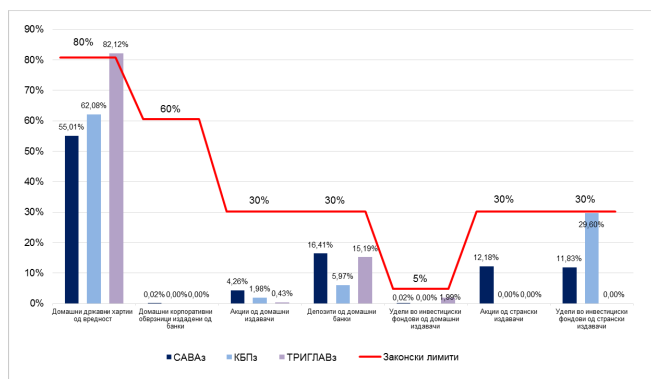
Новиот задолжителен пензиски фонд направи скромно придвижување во премините на членови од еден во друг задолжителен пензиски фонд во 2019 година. Околку 750 членови го промениле задолжителниот пензиски фонд:

- 57 членови преминале во САВАз
- 79 членови преминале во КБПз
- 614 членови преминале во ТРИГЛАВз

Принос во номинален и во реален износ на ЗПФ, 2013 -2019



ПОРТФОЛИО НА ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ ПЕНЗИСКИ ФОНДОВИ



Структурата на инвестициското портфолио на задолжителните пензиски фондови не се разликува значајно во споредба со минатата година и покрај почнувањето со работа на трет задолжителен пензиски фонд, чие портфолио значајно отстапува од структурата на инвестициите на постоечките задолжителни пензиски фондови, со оглед на тоа дека новиот фонд располага со средства од мал обем. Инвестициското портфолио во 2019 година се состои од домашни инвестиции кои вклучуваат државни хартии од вредност (59%), депозити (11%), акции (3%), удели во инвестициски фондови (0,02%) и корпоративни обврзници (0,01%), како и инвестиции во странство кои вклучуваат удели на инвестициски фондови (21%) и акции (6%).

ИНФОРМАЦИИ ЗА ТРЕТ СТОЛБ

25.181 членови во добровилните пензиски фондови

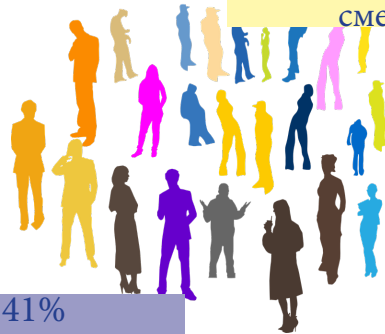
3,3% пораст во однос на 2018 г.

Иако бележеше раст, сепак учеството на населението во третиот столб е сеуште скромно, односно само околу 2,6% од вкупното активно население се членови со доброволна индивидуална сметка и се учесници во пензиска шема со професионална сметка во доброволен пензиски фонд.

Постои значителна разлика во однос на видот на членството кај двата доброволни пензиски фонда. Имено, САВАд има поголем број членови со доброволни индивидуални сметки (66%), додека КБПд има повеќе членови во пензиски шеми со професионални сметки (78%).

Во текот на 2019-тата година, во добровилните пензиски фондови се уплатени вкупно околу 304 милиони денари.

59% во пензиска шема со професионална сметка



41% со индивидуална сметка

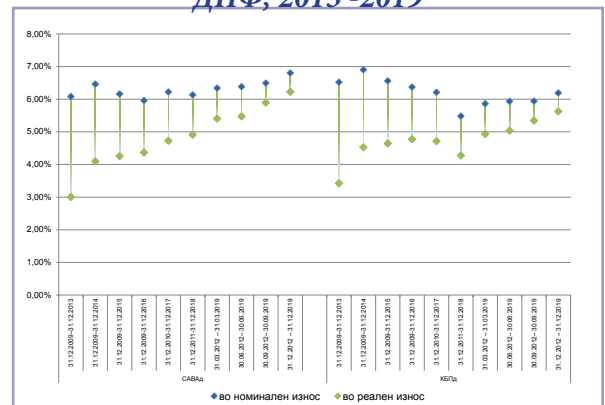
Во САВАд, 3.580 членови се учесници во 1.216 професионални пензиски шеми, а во КБПд, 11.396 членови се учесници во 2.861 професионални пензиски шеми.

Најчесто, членовите кои имаат индивидуални сметки сами си уплаќаат средства, а во мал број случаи има членови за кои придонес плаќа уплаќач (од вкупно 10.205 членови кои имаат индивидуални сметки, само 511 членови или 5% имаат уплаќач).

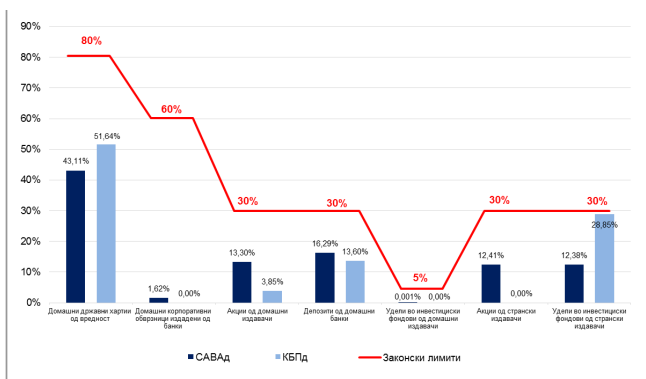
31.12.2019

	Нето средства	Сметководствена единица	Принос 31.12.2012 - 31.12.2019
САВАд	998,77 милиони денари	188,197689	6,80% - номинален 6,22% - реален
КБПд	990,04 милиони денари	181,404697	6,19% - номинален 5,62% - реален

Принос во номинален и во реален износ на ДДФ, 2013 - 2019



ПОРТФОЛИО НА ДОБРОВОЛНИТЕ ПЕНЗИСКИ ФОНДОВИ



Структурата на инвестициското портфолио на доброволните пензиски фондови, исто така, не се разликува значајно во споредба со минатата година и се состои од домашни инвестиции кои вклучуваат државни хартии од вредност (47%), депозити (15%), акции (9%), корпоративни обврзници (1%) и многу мал дел во удели во инвестициски фондови (0,001%), како и инвестиции во странство, кои вклучуваат удели на инвестициски фондови (21%) и акции (6%).

НОВОСТИ

ИОПС објави Изјава поврзана со активностите на пензиските супервизори со цел ублажување на последиците од кризата од Ковид – 19

Со оваа изјава ИОПС ги поддржува флексибилните, прагматични, пропорционални и супервизорски пристапи засновани на оцена на ризици преземени од страна на нејзините членки, но и предупредува на некои дејствија кои може да доведат до значително влошување на пензиските надоместоци за корисниците.

Пензиските супервизори преземаат бројни мерки за заштита на интересите на членовите и корисниците на пензии од приватните пензиски шеми и фондови, со цел да се одржи работењето и деловниот континуитет на пензиските шеми и фондови и со цел да се обезбеди финансиската сила на приватните пензиски планови во тековните околности.

Објавата на ИОПС е на следниот линк:

<http://www.iopsweb.org/iopspositionnoteoncovid-19.htm>

Соопштение за членовите со бенифициран стаж

МАПАС ја известува пошироката јавност дека согласно закон членовите на задолжителните пензиски фондови кои навршиле стаж со кој се остварува намалување на старосната граница за пензионирање за најмалку една година согласно член 118 став (3) од Законот за пензиското и инвалидското осигурување, почнувајќи од 1 јули 2020 година имаат право да изберат дали ќе го продолжат членството во задолжителен пензиски фонд, најдоцна до 30 септември 2020 година.

Изборот се врши со писмена изјава за продолжување на членство, а доколку членовите до овој рок не достават изјава, членството во задолжителниот пензиски фонд ќе им престане на 1 октомври 2020 година. По престанување на членството во задолжителниот пензиски фонд, пензиското друштво го пренесува вкупниот износ на средствата од индивидуалните сметките на овие членови во Фондот на ПИОСМ. Членовите кои нема да го остварат правото на избор остануваат осигуреници само во тековно финансираното пензиско осигурување засновано на генерациона солидарност (Фондот на ПИОСМ) од каде што ќе остварат пензија.

Пензискиот пазар во фокус – Пензиски фондови во бројки 2020

ОЕЦД го објави најновиот број на изданието “Пензиски фондови во бројки 2020”, со прелиминарни податоци за 2019 година и прелиминарни предвидувања за влијанието на КОВИД – 19 кризата за првиот квартал 2020 година. Прелиминарните податоци од изданието на ОЕЦД покажуваат дека пензиските средства во 2019 година изнесуваат 32 билиони УСД во земјите членки на ОЕЦД и 0,7 билиони УСД во земјите кои не се членки на ОЕЦД, што значи дека пензиските средства пораснале за 13,9% во земјите членки на ОЕЦД и 11,3% во земјите кои не се членки на ОЕЦД.

Инвестициските резултати во 2019 година се значителни. Реалните – инвестициски приноси надминуваат 5% во 29 од 46 испитувани земји, од кои во 13 земји приносот е поголем од 10%. Ваквите резултати веројатно се должат на опоравувањето на финансиските пазари, после лошите резултати во последниот квартал на 2018 година.

Сепак голема е веројатноста на крајот на првиот квартал 2020 година пензиските средства да се намалат заради ширењето на КОВИД – 19 и влијанието на кризата врз финансиските пазари. Раните проценки покажуваат дека на крајот на првиот квартал 2020 година се очекува пад на пензиските средства на 29,8 билиони или за 8% во однос на 2019 година.

Штедењето за пензија има долгорочна природа и краткорочните финансиски загуби можат да бидат надоместени на долг рок, освен ако средствата не се повлечат предвреме.

Детали на следниот линк:

<http://www.oecd.org/daf/fin/private-pensions/pension-marketsinfocus.htm>



Имате прашања или поплаки?

Јавете се во МАПАС или напишете порака на contact@mapas.mk



АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ (МАПАС)

Стив Наумов 100, 1000 Скопје, Република Северна Македонија

Тел: (02) 3224 229; 3166 452

www.mapas.mk